

บทที่ 6

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

6.1 บทสรุป

จากการศึกษาเราทราบแล้วว่าบทบาทของการค้าระหว่างประเทศมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจในปัจจุบันมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับประเทศไทยที่มีระบบเศรษฐกิจเป็นแบบเปิด การกำหนดค่าอัตราแลกเปลี่ยนดุลยภาพจึงเป็นเรื่องที่สำคัญมากที่จะช่วยให้ระบบเศรษฐกิจมีเสถียรภาพ รัฐบาลหลายยุคหลายสมัยได้พยายามอย่างยิ่งที่จะหานโยบายมากำหนดค่าเงินบาทที่เหมาะสม ดังจะเห็นได้จากการเปลี่ยนแปลงระบบการเงินระหว่างประเทศในแต่ละช่วงเพื่อความเหมาะสมกับสถานการณ์ของการค้าระหว่างประเทศ จนถึงปัจจุบันที่หลายประเทศหันมาใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนลอยตัว การศึกษาถึงวิธีการวัดค่าอัตราแลกเปลี่ยนเพื่อเป็นประโยชน์ในการติดตามแนวโน้มค่าเงินตลอดจนการวางนโยบายการกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนที่เหมาะสมนับเป็นเรื่องที่สำคัญมาก วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงมีวัตถุประสงค์ที่จะนำเสนอวิธีการวัดค่าอัตราแลกเปลี่ยนที่เหมาะสม เพื่อประโยชน์ในการศึกษาแนวโน้มและวางนโยบายในการกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนดุลยภาพในอนาคต

ทฤษฎี PPP Approach เป็นแนวคิดที่นำมาใช้ในการศึกษาวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ โดยสร้างตัวแปร Relative Price Index (RPI) ขึ้นจากดัชนีราคา 2 ประเภท ได้แก่ ดัชนีราคาขายส่ง (Wholesale price index) และดัชนีราคาผู้บริโภค (Consumer price index) การศึกษาเลือกตัวแทนต่างประเทศจากประเทศคู่ค้ากับไทยสูงสุด 8 ประเทศ อันได้แก่ ประเทศญี่ปุ่น สหรัฐฯ สหราชอาณาจักร เยอรมัน สิงคโปร์ มาเลเซีย เนเธอร์แลนด์ และฮ่องกง นำมาถ่วงน้ำหนักด้วยค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักการนำเข้า (IMPORT WEIGHT) และการค้ารวม (TOTAL TRADE WEIGHT) ศึกษาตั้งแต่ไตรมาสแรกของปี 2516 ถึงปี 2530 จากนั้นนำมาสร้างดัชนีราคาเปรียบเทียบได้ 8 ชุด นำดัชนีราคาเปรียบเทียบที่สร้างขึ้นมาหาความสัมพันธ์กับ

เทียบได้ 8 ชุด นำดัชนีราคาเปรียบเทียบที่สร้างขึ้นมาจากความสัมพันธ์กับ
 ดุลการชำระเงิน ตามแนวคิดทฤษฎี PPP ระดับราคามีความสัมพันธ์กับดุลการชำระเงิน
 ภายใต้ข้อสมมติฐานของการศึกษาว่าระบบเศรษฐกิจอยู่ในภาวะการจ้างงานเต็มที่ และ
 เพื่อให้เป็นไปข้อสมมติฐานของการศึกษา เราได้สร้างตัววัดระดับการจ้างงานของ
 ประเทศเทียบกับต่างประเทศ (Relative full employment) ขึ้นมาวัดภาวะ
 เศรษฐกิจของประเทศ นำตัวแปรที่สร้างขึ้นมาจากความสัมพันธ์ทางสถิติ สร้างแบบ
 จำลองการศึกษาในรูปแบบของ Koyck lag ซึ่งมีทฤษฎีของ J-curve effect มา
 สนับสนุนแนวความคิดนี้ แบ่งการศึกษาเป็นออก 2 ส่วน ส่วนแรก ศึกษาความสัมพันธ์
 ระหว่างดัชนีราคาเปรียบเทียบกับดุลการชำระเงิน ส่วนที่สอง ศึกษาความสัมพันธ์
 ระหว่างดัชนีราคาเปรียบเทียบกับดุลการค้า ดังนั้น จะมีสมการแบบจำลองที่สร้างขึ้น
 ทั้งหมด 16 กรณีศึกษา นำมาทดสอบหาค่าทางสถิติโดยวิธี Ordinary Least
 Squares (OLS) แล้วเลือกสมการแบบจำลองที่ให้ค่าทางสถิติที่ดีที่สุด มาใช้อธิบาย
 การวัดค่าอัตราแลกเปลี่ยนสำหรับประเทศไทย

ผลจากการศึกษา พบว่ากรณีศึกษาที่ 15 เป็นแบบจำลองที่ให้ค่าทางสถิติที่ดี
 ที่สุด แต่ก็ยังมีบางตัวแปรที่มีค่าทางสถิติต่ำจน ไม่มีนัยสำคัญในการใช้อธิบายความสัมพันธ์
 ได้ ในขั้นต่อไปจึง เลือก เฉพาะตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ในทางสถิติมาทำการศึกษา
 ผลที่ได้เราสามารถนำมา เป็นแนวทาง ในการกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนคลยภาพในอนาคต

อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาที่ได้ไม่สามารถรวมถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผล
 กระทบต่ออัตราแลกเปลี่ยนได้หมด ทั้งนี้ก็เนื่องมาจากว่าระบบเศรษฐกิจในปัจจุบันมี
 ความซับซ้อนมาก การค้าระหว่างประเทศขยายตัวกว้างขึ้นเนื่องจากความก้าวหน้า
 ทางเทคโนโลยี แต่ละประเทศจะมีนโยบายการเงิน และการค้าระหว่างประเทศ
 ของตนเอง เพื่อปกป้องผลประโยชน์และรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศคน
 ไว้ ข้อจำกัดทางการค้าและนโยบายการเงินเหล่านี้จะทำให้ทฤษฎี PPP ไม่สามารถ
 ใช้อธิบายค่าอัตราแลกเปลี่ยนได้อย่างแม่นยำ ค่าอัตราแลกเปลี่ยนที่สร้างขึ้นตามวิธี
 การศึกษาในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นเพียงการสร้างขึ้นตามแนวคิดทฤษฎีอำนาจซื้อ
 ระหว่างประเทศ (Purchasing Power Parity) เท่านั้น ซึ่งเป็นเพียงทฤษฎี

หนึ่งที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าเป็นทฤษฎีที่ง่ายและสะดวกในการใช้คำนวณหาแนวโน้มอัตราแลกเปลี่ยน การศึกษาค่าอัตราแลกเปลี่ยนคลุยกภาพที่สมบูรณ์จำเป็นต้องรวมพิจารณาถึงปัจจัยต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจทั้งของในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งเป็นขอบเขตการศึกษาที่กว้างมากเกินไป เราไม่อาจนำปัจจัยทุกตัวมารวมกันในการศึกษาหรือแบบจำลองเดียวกันได้ ฉะนั้นวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงมุ่งหวังที่จะนำเสนอแนวคิดหลัก ๆ ที่จะ เป็นแนวทางในการศึกษาถึงค่าอัตราแลกเปลี่ยนต่อไปในอนาคต เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาแนวความคิดทางการศึกษาคือไป

6.2 ข้อเสนอแนะ

การศึกษาของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นการศึกษาพื้นฐานของการกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนจากระดับราคาเปรียบเทียบ ซึ่งเป็นแนวคิดหนึ่งในหลาย ๆ แนวคิดในการกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนคลุยกภาพ แบบจำลองในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เน้นความสำคัญทางด้านดัชนีราคาเปรียบเทียบเท่านั้น โดย ไม่ได้ให้ความสำคัญกับนโยบายทางการเงิน ซึ่งทำให้ค่าที่ได้จากการศึกษา ไม่สามารถเป็นตัวแทนของอัตราแลกเปลี่ยนได้อย่างสมบูรณ์

งานศึกษาที่น่าสนใจสำหรับการพัฒนาแนวความคิดนี้ก็คือ การศึกษาถึงแนวคิดทฤษฎีอำนาจซื้อ (PPP) ประยุกต์กับนโยบายการเงินและข้อจำกัดทางการค้าระหว่างประเทศ พยายามรวบรวมปัจจัยต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในระบบเศรษฐกิจปัจจุบันนำมาหาความสัมพันธ์ ศึกษาถึงผลกระทบที่มีต่ออัตราแลกเปลี่ยน จากนั้นก็คำนวณหาอัตราแลกเปลี่ยนคลุยกภาพที่ได้รวมปัจจัยต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจ ศึกษาหาแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนในอนาคต

นอกจากนี้วิธีการศึกษาโดยอาศัยแนวคิดในด้าน Portfolio Theory ที่กล่าวว่าคุณค่าเงินที่เหมาะสม คือ อัตราแลกเปลี่ยนที่ถูกกำหนดโดยตลาดการเงินระยะสั้น (short-run financial market) และความแตกต่างระหว่างอัตราดอกเบี้ยในและต่างประเทศก็เป็นเรื่องที่น่าสนใจในการทำการศึกษาคือไป

- ชินษุธา มีสุข และประพันธ์ สายสงเคราะห์ . "การประมาณข้อมูลผลิตภัณฑ์ ประชาชาติของ ไทยรายเดือนและราย ไตรมาส." เอกสารวิชาการ ธนาคารแห่งประเทศไทย, เมษายน 2522
- ชัยวัฒน์ วิบูลย์สวัสดิ์, เกสียาทอง เทตระกุล, นวลอนงค์ อังศุรัตน์ และสุขศิริ พรหมสุทธิ . "ดัชนีค่าเงินบาทและค่าเงินบาทที่เป้มาะสม." เอกสาร วิชาการธนาคารแห่งประเทศไทย. เมษายน 2522.
- ทานอง คาศรี. "นโยบายคุลยภาพของ ไทยในอดีตและปัจจุบัน." วารสารธนาคาร 7 (มีนาคม 2527) : 31-38.
- บุญช่วย ศรีคำพร. "ค่าเงินบาท." รายงานผลการวิจัย หมายเลข 47, คณะ เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, พฤศจิกายน 2526.
- เริงชัย มะระกำนันท์. การเงินและการธนาคารในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร : สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, 2521.
- วันชัย สิทธิผลกุล. "การกำหนดคุลยภาพคุลยภาพของประเทศไทย" : ศึกษาในเชิง ทางการเงิน." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิตภาควิชา เศรษฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน. เศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ. พระนคร: โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2520.
- สมหญิง ภูษาธร. "นโยบายอัตราแลกเปลี่ยนของ ไทย พ.ศ. 2514-2521." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิตภาควิชา เศรษฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- สุชาติ สักการ โกศล. "ผลกระทบของการค่านินนโยบายการเงินต่อคุลยการชำระเงิน." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต คณะ เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2525.
- อานาจ ศรีสุขสันต์. "ดัชนีค่าเงินบาทและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดอัตราแลกเปลี่ยน ในประเทศไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิตคณะ เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2531.